

ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОНДОВОГО РИНКУ: ОБЛІКОВІ ЗАСАДИ

Венчурний капітал, на базі якого виникає інноваційний бізнес, стає потужним ринковим механізмом, який дозволяє централізувати вільні грошові засоби, з'єднати їх з масою нагромаджених наукових відкриттів, комерціалізувати їх за допомогою суб'єктів господарської діяльності. Саме завдяки венчурному капіталу, в США, починаючи з 1982 року, щорічно виникало 600-800 тис. нових фірм, а загалом їх з'явилося понад 23 млн., що збільшило зайнятість робочих на 87 млн. чоловік. Це значно перевищило скорочення за той же час 40 млн. чоловік, зайнятих в структурі великих компаній. До 80 % великих корпорацій, що входили до 100 провідних, втратили позиції, а деякі перестали існувати [75, с. 13].

Перспективи розвитку венчурного бізнесу в Україні та світі будуть залежати не лише від наявності в країні новітніх технологій та вільних фінансових ресурсів, але й від стану бухгалтерського обліку та економічного аналізу в частині відображення операцій з венчурними інвестиціями та їх оцінки стану і ефективності використання на інноваційному підприємстві. На даному етапі розвитку економіки з врахуванням існуючих напрацювань вітчизняних науковців актуальними на сьогодні є вирішення проблемних питань, що пов'язані саме з відображенням венчурного фінансування в системі бухгалтерського обліку та його аналізу на підприємстві-реципієнті з метою надання достовірної інформації венчурним інвесторам про ефективність використання венчурного фінансування та обґрунтування необхідності подальшого залучення такого фінансування для інноваційних підприємств. Адже венчурний інвестор, який вкладаючи кошти в розвиток інноваційного підприємства, має на меті в довгостроковій перспективі отримати високі надприбутки, а також зменшити і без того високі ризики такого фінансування діяльності інноваційних проектів.

Аналізуючи сучасний стан венчурного бізнесу в Україні, варто зазначити, що значна роль у формуванні структури венчурних інвестицій належить економічному розвитку країни. Так, в країнах з розвинутою економікою переважна частина венчурного капіталу спрямовується на фінансування комунікацій, отримання енергетичних ресурсів, захисту навколишнього середовища, комп'ютерної техніки та технологій. У свою чергу, український венчурний капітал схильний реалізовувати середньоризикові та короткострокові інвестиційні проекти. Проведені дослідження вказують на те, що в Україні галузева структура венчурних інвестицій є деформованою, домінуючими реципієнтами є сфери комп'ютерної техніки та фінансових послуг.

Варто зазначити, що суб'єкту господарювання варто реально оцінювати свої можливості під час пошуку засобів і джерел фінансування. Якщо стартап не може відповідати всім вимогам венчурного інвестора і йому не вдається пройти жорсткий конкурсний відбір, завжди залишається можливість звернутися до інших джерел фінансування та підтримки.

Підприємство не витримавши вимоги венчурного інвестора, завжди може здійснювати пошук альтернативних джерел фінансування або доопрацювати недоліки бізнес-проекту, звернувшись до спеціалістів даної галузі і здійснювати залучення коштів венчурного фонду з новими силами.

З урахуванням передбаченої чинними нормативними документами методики бухгалтерського обліку венчурних інвестицій, варто відзначити, що проблемним питанням залишається порядок відображення в бухгалтерському обліку достовірної інформації в розрізі етапів, форм та обсягів вкладення венчурного капіталу. В нормативних документах відсутні відповідні рахунки (субрахунки), на яких варто відображати обсяги вкладених венчурних інвестицій. Це ускладнює забезпечення достовірною та повною інформацією управлінських рішень щодо доцільності вкладення та подальшого розміщення венчурних інвесторів. Організація в інвестиційному фонді аналітичного обліку венчурних інвестицій повинна забезпечити відображення на бухгалтерських рахунках даних про форми, обсяги та транші венчурних інвестицій з урахуванням особливостей форм вкладення венчурного капіталу.

Пропозиції в частині розвитку організаційних аспектів бухгалтерського обліку венчурних інвестицій дають можливість інноваційному підприємству чітко сформулювати інформацію, необхідну для венчурного інвестора, щодо оцінки потенціалу підприємства в цілому та його конкретного інвестиційного проекту, що сприяє налагодженню системи комунікаційних зв'язків між венчурним інвестором та підприємством-реципієнтом та у подальшому збільшить шанси на продовження співпраці.